

F. Wijckmans, F. Tuytschaever, H. Burez en E. Wijckmans, *Mededingingsrecht – Bos door de Bomen*, Zaventem, Contrast Books & Seminars 2022, XXII+377 p.

Pieter Van Cleynenbreugel¹

Mededingingsrecht wordt wel eens beschouwd als een moeilijke en ontoegankelijke rechtstak, voorbehouden voor specialisten. Dat is althans wat de auteurs van het ‘Bos door de Bomen’ boek, allen zelf gespecialiseerd in mededingingsrecht, stellen in hun voorwoord. Dat dit niet zo hoeft te zijn, tonen ze vervolgens aan door op overtuigende wijze een toegankelijk, helder geschreven inleidend en praktijkgericht boek aan te reiken.

Ofschoon het zich in de eerste plaats tot studenten, niet-gespecialiseerde bedrijfsjuristen en advocaten richt, biedt het boek ook een nuttig en verfrissend overzicht voor de specialist die basisbeginselen opnieuw wenst op te frissen. De auteurs slagen er goed in om zowel de bomen (de verschillende onderdelen van het mededingingsrecht) afzonderlijk alsook in hun onderling samenhang (het bos) te kenschetsen. Daarbij analyseren ze de materie helder en to-the-point, zonder excessief voetnotenapparaat en zonder te veel aandacht te besteden aan wat het zou kunnen zijn of had kunnen zijn. Bovendien kiezen de auteurs resoluut voor een compliance-georiënteerde benadering. In de verschillende hoofdstukken wordt vooral ingegaan op wanneer en hoe verschillende gedragingen niet als mededingingsbeperkend beschouwd kunnen worden. Die praktische insteek is relevant, want laat toe preventief na te gaan of bepaalde clausules of gedragingen a priori problematisch blijken. Door duidelijk te werken met ‘Stel je voor’ passages, geven de auteurs aan waar een voorbeeld en meer theoretische definitie volgt. Kaders, tabellen en praktische toepassingen worden ten gepaste tijde aangereikt en laten toe moeilijke leerstukken sneller te doorgronden.

Het boek bestaat uit 13 hoofdstukken, die telkens op zichzelf staan, maar ook duidelijk met elkaar in verbinding gebracht worden.

Trouw aan het doel van de reeks, nemen de auteurs zich voor om in het eerste hoofdstuk de contouren van het ‘bos’ dat het mededingingsrecht is, te schetsen. Daarbij vermelden ze zowel het klassieke antitrustrecht alsook overheidsinterventies in de markt. Hoofdstuk 2 spitst zich vervolgens toe op de basisbegrippen onderneming, relevante markt, concurrentie en concurrenten, beïnvloeding van de handel tussen lidstaten en Europees en nationaal mededingingsrecht. Interessant daarbij is dat, in tegenstelling tot klassieke handboeken, de begrippen niet pas samen met de analyse van de relevante wets- of verdragsartikelen worden uiteengezet. Elk begrip wordt helder uiteengezet, voorzien van een praktisch (hypothetisch of reëel) voorbeeld. Hoofdstukken 3 tot en met 7 behandelen vervolgens de mededingingsbeperkende overeenkomsten. Na een inleiding tot de basisbegrippen (hoofdstuk 3), behandelt het boek achtereenvolgens kartels (hoofdstuk 4), horizontale samenwerkingsovereenkomsten (meer bepaald onderzoek & ontwikkeling, productieovereenkomsten, inkoopovereenkomsten, commercialiseringsovereenkomsten, standaardiseringsovereenkomsten en standaardvoorwaarden; hoofdstuk 5), verticale overeenkomsten (hoofdstuk 6) en licentie- en technologieovereenkomsten (hoofdstuk 7). Hoofdstuk 8 behandelt het misbruik van machtspositie en geeft een inleidend overzicht van misbruiken. Hoofdstuk 9 analyseert het Belgische verbod op misbruik van economische

¹ Hoogleraar Europees economisch recht, Universiteit van Luik en gasthoogleraar, Université Paris-Dauphine ; pieter.vancleynenbreugel@uliege.be.

afhankelijkheid en de (vooralsnog zeer beperkte) toepassing ervan door Belgische mededingingsautoriteit en rechtscolleges. Hoofdstuk 10 geeft een goed overzicht van de regels inzake overheidsinterventie. Hoofdstukken 11 en 12 geven een overzicht van de publieke en private handhaving, op het niveau van de Europese Unie en België, van het mededingingsrecht. Ten slotte behandelt hoofdstuk 13 de basisbeginselen van concentratiecontrole naar EU en Belgisch recht.

Voor eenieder die snel de absolute basisbeginselen van het mededingingsrecht (opnieuw) wil verkennen, kan ik het boek ten stelligste aanraden. Een toegevoegde bibliografie ten behoeve van zij die verder wensen te gaan ware wellicht welkom geweest, maar dat doet niets af aan de kwaliteit en helderheid van de verschillende hoofdstukken. Het boek vult een duidelijke leemte op de markt voor inleidende wetenschappelijk verantwoorde doch praktisch geschreven boeken ten behoeve van de niet-specialist. Het is alvast uitkijken naar een volgende titel in deze reeks, die aan staatssteun gewijd zal zijn.